

RUS TILINI CHET TILI O'QITISHNING HOZIRGI MAMULLARI.

Akramova Gulixon Islomovna
o'qituvchi, Farg'ona davlat universiteti
Azizova Muhnорaxon Madaminjonkizi
o'qituvchi, Farg'ona davlat universiteti

Annotatsiya: Ushbu maqolada rus tilini chet tili sifatida o'qitishning hozirgi amaliyoti yoritilgan. Asosiy e'tibor so'zlashmaydiganlar uchun rus tilini o'qitishda qo'llaniladigan zamonaviy yondashuvlar va usullarni tahlil qilishga qaratilgan. Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, muloqot qobiliyatlarini rivojlantirish va o'quv dasturlarini zamonaviy talabalar ehtiyojlariga moslashtirish kabi asosiy jihatlar muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: rus tili chet tili sifatida, o'qitish, zamonaviy yondashuvlar, usullar, muloqot qobiliyatları, ta'limga texnologiyalar

Globallashuv, chegarani kesib o'tish va lingvistik hamjamiyat haqidagi stereotiplar sharoitida Rossiyaga sayyoohlari, biznesmenlari va talabalar sifatida ko'proq xorijiy fuqarolar kelmoqda. Rus tili xalqaro muloqot tili sifatida chet elliklar o'rganish uchun kundan-kunga dolzarb bo'lib bormoqda. Rus tilini chet tili sifatida o'qitish ta'limga bozorida yuqori o'rinni tutadi. Biroq, chet elliklar uchun rus tilini o'rganish jarayonini murakkablashtiradigan ba'zi muammolar mavjud.

Birinchi muammo lingvistikdir: rus tili murakkab til bo'lib, ko'p qirrali va kuchli morfemikaga ega. Murakkablik juda ko'p sonli qarindoshlar, turli xil so'z shakllari va grammatik tuzilmalarda namoyon bo'ladi. Biroq, bu asosiy muammo emas. Asosiy muammo - bu til asoslarini o'zlashtirishdagi qiyinchilik va o'rganilgan materialdan amaliyotda foydalanish qobiliyati. Qoida tariqasida, talabalar rus tilini bilishlari cheklangan va bu bilimlarni har doim ham kundalik hayotda qo'llay olmaydilar, bu esa tilga kirishda jiddiy to'siqdir.

Ikkinci muammo - madaniy: rus tili ko'p millatli davlat tilidir va uning madaniy merosi o'rganilayotgan odamlar guruhi tomonidan o'zlashtirilishida juda muhimdir. Madaniy kontekst aniq bo'lmasligi mumkin. Muammo nafaqat Rossiyaning turli xil an'analari va urf-odatlarida, balki rus tilining o'ziga xos milliy xarakterida hamdir. Til xalq mentalitetining in'ikosi ekanligini, tilni o'zlashtirishda mentalitetni tushunish muhim ahamiyatga ega ekanligini talabalarga ko'rsatish zarur. Madaniy yondashuv rus tilini chuqur o'rganishga yordam beradi.

Uchinchi muammo - texnologik: zamonaviy texnologiyalar ona va chet tillari talabalari uchun qulayroq bo'lgan yuqori texnologiyali o'qitish tizimini yaratishga imkon beradi. Biroq, Rossiya Oliy maktabida rus tilini chet tili sifatida o'qitish zamonaviy texnologiyalar imkoniyatlaridan hali to'liq foydalanmagan. Texnologik o'qitish imkoniyatlaridan noto'g'ri foydalanish yoki e'tibor bermaslik talabalar motivatsiyasining past darajasiga olib kelishi mumkin.

To'rtinchi muammo kommunikativdir: Kommunikativ usul orqali har qanday tilni o'rganish uchun tabiiy muloqot qobiliyati zaruriy shartdir. Muammo shundaki, talabalar o'z ona tilida o'qitilishi mumkin, bundan tashqari, rus tili ular uchun chet tili bo'lishi mumkin, bu esa yaxlit kommunikativ muhitni yaratishga xalaqit beradi.

Beshinchi muammo – iqtisodiy: rus tilini chet tili sifatida o'rgatish sohasida moliya va zarur investitsiyalar yo'qligi salbiy oqibatlarga olib kelmoqda. Bu nafaqat talabalarning ta'limga sifatini pasaytiradi, balki Rossiyada chet ellik talabalar uchun ta'limga olish imkoniyatini ham cheklaydi.

Ushbu muammolarni hal qilish o'qituvchilarni kasbiy qayta tayyorlash, yangi texnologiyalarni ishlab chiqish va joriy etish, chet ellik talabalarga Rossiya madaniyatini va an'analari haqida yaxshiroq madaniy ta'limga berish, rus tilini chet tili sifatida o'rgatish uchun veb-saytlarni moliyalashtirishni ko'paytirish va boshqalardan iborat.

Shunday qilib, rus tilini chet tili sifatida o'rganish davlat va alohida ta'limga muassasalarining ustuvor vazifasi bo'lib qolishi kerak. Rossiyaga yangi kelgan talabalar uchun yangi imkoniyatlarni ochishga to'sqinlik qiladigan bir qator qiyinchiliklarga qaramay, bu muammolar hal etilmaydi. Muammolarni, shuningdek, mavjud sharoitlarni yaxshiroq tushunishda faqat zamonaviy muloqot va jamoat va davlat tuzilmalari o'rtaсидаги о'заро hamkorlik kerakli natijaga olib kelishi va ushbu muammolarni samarali til o'rganish tizimiga aylantirishi mumkin.

Adabiyot:

1. Fotihovich, G. E., Samadovna, A. Z., & ShuhratUgli, N. Z. (2021). Evtushenko lirkasining o'ziga xos xususiyatlari. Markaziy Osiyo adabiyot, falsafa va madaniyat jurnali, 2(4), 23-26.
2. Nuridinov, Z. S. (2023). "JINoyat VA JAZO" ROMANIDAN DOSTOEVSKINING RASKOLNIKOV SUDASI. Sharq uyg'onishi: innovatsion, ta'limga, tabiiy va ijtimoiy fanlar, 3(2), 786-790.
3. Gizdulin, E. F. (2022). POSTAPOKALİPTIK ROMON ZAMONAVIY ADABIYOTNING BIR QISHI. Sharq uyg'onishi: Innovatsion, ta'limga, tabiiy va ijtimoiy fanlar, 2(12), 413-419.
4. Nuridinov, Z. S. (2022). ZAMONAVIY ADABIYOTTANLIKDA INTERMEDIALLIK VA EKFRAZ. Sharq uyg'onishi: Innovatsion, ta'limga, tabiiy va ijtimoiy fanlar, 2(5), 726-730.
5. Rustamovich, A. T. (2022). Muallif tafakkurining badiiy tizimi F.M.Dostoyevskiyning "Yer ostidan eslatmalar", M.Yu.ning "Zamonamiz qahramoni". Lermontov. XALQARO JURNALI IJTIMOIY FAN VA INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Ta'sir omili: 7.429, 11(12), 236-239.